

Alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse
ning teiste seaduste muutmise seadus
lisa

Eelnõu kohta tehtud märkuste ja ettepanekute tabel

Isik või asutus	Märkused ja ettepanekud	Arvestamine või arvestamata jätmise põhjendus
Justiits- ministeerium	Redaktsioonilised märkused eelnõule ja seletusele	Arvestatud. Pealkiri on jäetud endiseks. Eelnõule on lisatud hasartmängumaksu seaduse muudatus ehk viitamine pealkirjas teiste seaduste muutmisele on korrektne.
Kultuuri- ministeerium	Eelnõu on kooskõlastatud märkusteta, kuid palutakse lisada hasartmängumaksu seaduse muudatus. Hasartmängumaksust Eesti Kultuurkapitalile laekuvast summast eraldatakse 60,6% kultuuriehitistele. Ettepanek on vähendada osatähtsust 60,6%-lt 52%-le, et jääks rohkem vahendeid Kultuurkapitali sihtkapitalidele ja kultuuri ja spordi toetuseks maakondades.	Arvestatud
Sotsiaal- ministeerium	Tõsta e-sigarettide vedelike aktsiis Läti tasemele	Ei ole arvestatud. Aktsiisitõusud on kavandatud vastavalt valitsuse koalitsioonileppele. Aktsiisitõus Läti tasemele tähendaks aktsiisimäära 0,29 eurot 2025. a suvest, mis teeb aktsiisitõusuks 32%. 2026. aastal jõustub Lätis 0,35 eurot e-vedeliku milliliitri kohta, mis tähendab aktsiisitõusu 21%. Selliseid aktsiisitõuse loetakse järsuks, mille mõjud on ettearvamatud. Samas enam-vähem ühesugune aktsiis naaberriikidega peaks ohjama kaubareise.
Eesti Tööandjate Keskliit	Maksutõusud tuleb tootjatega eelnevalt läbi rääkida ja vaja hinnata piirikaubanduse riske	Eelnõu on esitatud tootjatele arvamuse avaldamiseks. Piirikaubanduse riski on hinnatud, kasvu risk on olemas.
Eesti Kaubandus- Tööstuskoda	1) Edaspidi järgida hea kaasamise tava ning anda mõistlik aeg eelnõuga tutvumiseks ja ettepanekute esitamiseks. 3 tööpäeva on ebapiisav. 2) Jätta eelnõust välja alkoholiaktsiisi täiendav tõstmise aastatel 2025 ja 2026. Seletuskiri ei	1) Nõus. Valitsuse koalitsioonilepe, millega otsustati täiendavad aktsiisitõusud, sõlmiti paar kuud tagasi, see on 22. juulil 2024. Seega nappis aega nii eelnõu ettevalmistamiseks kui kooskõlastamiseks ja huvigruppidega konsultatsioonideks. 2) ja 3) Ei ole arvestatud. Aktsiisitõusud on kavandatud vastavalt valitsuse

	<p>ole kvaliteetne, sest ei ole veenvalt argumenteeritud, et 22 mln eurot täiendav aktsiisitulu on reaalne aktsiisitõusu tulemusena.</p> <p>3) Peatada eelnõu menetlus ja jätkata huvigruppidega aktsiiside tõstmise arutelu 2025. aastal. Anda hinnang viimaste aastate aktsiisitulude laekumisele ning selgitada, miks ei ole prognoos vastanud tegelikkusele. Seejärel analüüsida, millises ulatuses on mõstlik tõsta aktsiise.</p>	<p>koalitsioonileppele. Eelnõu esitatakse koos huvigruppide seisukohtadega valitsusele otsustamiseks. Seletuskirjas on toodud välja riskid prognoositava aktsiisitulu laekumata jäämise kohta. Need võivad olla seotud piirikaubanduse kasvuga Läti suunalt, salaturu kasvuga või tarbimise vähenemisega elukalliduse kasvu taustal. Viimasel on positiivne mõju tervisele.</p>
<p>Japan Tobacco International Baltic</p>	<p>Kavandada 2025. aastaks vaid üks aktsiisitõus, see on jaanuaris (st jätta ära aktsiisitõus suvel) ja piirduda vaid käibemaksutõsuga.</p> <p>Või sihtida aktsiisitõus toodetele, mis on võrreldes tavasigarettidega soodsamalt maksustatud.</p> <p>Ühekordsete sigarettide aktsiis moodustab 6,5% jaehinnast, nikotiinipatjade puhul 32% ja kuumutatava tubaka puhul 11,9%, samas kui sigarettide puhul on see 67,9%.</p> <p>Probleemina märgitakse:</p> <p>1) aktsiisitulu võib ootustest vähem laekuda, sest tubakatoodete hinda mõjutab lisaks aktsiisitõusule veel 2025. aastal jõustuv riigilõiv summas 5000 eurot tubakatoodete turule toomise teavituse läbivaatamise eest. Lisaks on oodata ühekordsete plasttoodete tootjavastutuse skeemi rakendamist filtriga tubakatoodetele.</p> <p>2) Aktsiisitõus suunab tarbijaid odavamaid valikuid tegema.</p> <p>Sigarettide hind on Eestis Balti riikide kõrgeim. Tühja paki 2024 II kv uuringu andmetel on võltsitud sigarettide osakaal tõusuteel.</p>	<p>Ei ole arvestatud. Aktsiisitõusud on kavandatud vastavalt valitsuse koalitsioonileppele. Eelnõu esitatakse koos huvigruppide seisukohtadega valitsusele otsustamiseks. Edaspidi on kavas kaaluda suitsetamistubaka aktsiisimäära muutmist kahekomponendiliseks. See mõjutab nii nikotiinipatjade kui ka kuumutatava tubaka aktsiisi. Ühekordsete e-sigarettide puhul on asjakohane kaaluda nende keelamist, sest lisaks probleemile, et tooted on atraktiivsed alaealiste ja noorte seas, on need veel ka keskkonnaohtlikud jäätmed.</p>
<p>Eesti Õlletootjate Liit</p>	<p>Jätta ära täiendavad aktsiisitõusud 2025. ja 2026. a ning aktsiisitõusud aastatel 2027 ja 2028.</p> <p>Põhjendus:</p> <p>1) Aktsiisitulu ei kasva aktsiisitõusude tulemusena, sest piirikaubandus Lätiga võib</p>	<p>Ei ole arvestatud. Aktsiisitõusud on kavandatud vastavalt valitsuse koalitsioonileppele. Eelnõu esitatakse koos huvigruppide seisukohtadega valitsusele otsustamiseks.</p>

	<p>aktsiisimäära suure erinevuse (Eestis 50% kõrgem 2025 ja 2026) tõttu hoogustuda. Lisaks vähenevad jõuliselt ka soomlaste ostud. Hiljuti vähendati Soomes õlleaktsiisi.</p> <p>2) Aktsiisitõus mõjutab negatiivselt sektori investeringuid, konkurentsivõimet, mis omakorda pärsib ekspordivõimekust.</p> <p>3) Mõju majandusele läbi turismi vähenemise.</p>	
Alkoholi- tootjate ja Maaletoojate Liit	<p>Loobuda kavandatud aktsiisitõusudest eelarvele positiivse mõju puudumise tõttu. Piirikaubandus vähendab eelarvetulu. Aktsiisitõusust 2024. aastal ei ole oodatud aktsiisitulu laekunud.</p> <p>Täiendada seletuskirja aktsiisitulu osa ja selgitada, millistel kaalutlustel on 2026. aasta täiendavaks tuluks märgitud <i>ca</i> 22 miljonit olukorras, kui tarbimine langeb 5%, piirikaubandus kasvab hinnanguliselt 22% ja õlle puhul 38% ning turistide ostud vähenevad kange alkoholi puhul 14% ja õlle puhul 24%.</p>	<p>Ei ole arvestatud. Aktsiisitõusud on kavandatud vastavalt valitsuse koalitsioonileppele. Eelnõu esitatakse koos huvigruppide seisukohtadega valitsusele otsustamiseks.</p> <p>Seletuskirja on täiendatud.</p>
Eesti Transpordi- kütuse Ühing	<p>1) Ei ole arvestatud kliimapoliitiliste kohustustega</p> <p>2) Maksutõusude tulemusena ei kasva laekumine riigieelarvesse</p> <p>3) Aktsiisitõusude tulemuseks on taas piirikaubanduse kasvamine</p> <p>4) Maksutõusude planeerimine peaks toimuma lühiajalises plaanis. Mitte paika panna aktsiisitõusude pikka plaani, vaid jälgida naaberriikide maksupoliitikat, olukorda majanduses.</p>	<p>1) Mitteamvestatud. HÕNTE näeb otseselt kohustusena ette hinnata eelnõu enda mõjusid. Eelnõu käsitleb üksnes aktsiisimaksu ja sellel pole otsest seost Transpordikütuste Ühingu poolt viidatud kliimapoliitika direktiividega RED 3 ja ETS2. Rahandusministeerium pole väitnud, et nimetatud direktiivid kütuse, sh bensiini, hinnale mõju ei avaldaks. Oleme tänulikud, et Transpordikütuste Ühing esitab meile omapoolse vaate, kuidas mootoribensiini hind järgneval kuuel aastal võib tõusta.</p> <p>2) Mitteamvestatud. Rahandusministeerium on püüdnud võimalikult objektiivselt ja neutraalselt kitsas ajaraamis hinnata bensiini aktsiisitõusude mõju tarbimisele ja riigieelarve laekumisele, erinevatel huvigruppidel võib olla sellest erinev nägemus, kuidas aktsiisilaekumine riigieelarve tulu mõjutab. Mis puudutab teisi mootorikütuseid, siis nende aktsiis ei ole vastavalt Eesti Reformierakonna, Erakonna Eesti 200 ja Sotsiaaldemokraatliku Erakonna</p>

		<p>valitsusliidu uuendatud tegevusplaanile aastateks 2024-2027 praegu fookuses. 3) ja 4) Mitteamvestatud. Bensiini aktsiisitõusu plaan, ehk nn maksureedel tuleneb otseselt valitsusliidu uuendatud tegevusplaanist. Kooskõlas riigieelarveseaduse eelnõuga nähakse ette 5%-line aktsiisitõus ka 2028. aastal. Seletuskirjas on juba praegu küllaltki detailselt prognoositud piirikaubanduse mõju. Grammatiliselt sellele hinnangu andmine sisaldab alati teataval määral subjektiivsust või hindaja enda arvamust. Muudel kui tarbimismaksudel on kütusehinnale kaudsem ehk nn teise ringi mõju. Praegu puudub vastav meetoodika ja võimekus bensiiniaktsiisi tõstmise kontekstis seda eraldi hinnata. Käibemaksu mõjuga juba on arvestatud.</p>
<p>Dannemann Cigarren-fabrik GMBH esindaja advokaadi-büroo WIDEN</p>	<p>1. Eelnõud ei saa pidada kiireloomuliseks, selleks puudub alus. Aktsiisitõuse 2028. aastani ei saa pidada kiireloomuliseks küsimuseks. Arvamuse andmiseks antud aeg, see on 3 tööpäeva, ei ole piisav 2. Mõjuanalüüs ei ole piisav ja puudub väljatöötamiskavatsus (VTK). 3. Mitte kohaldada sigarillode ja sigarite puhul müügipiirangut ning kehtestada selle kohta püsiv erand müügipiirangut kehtestavas sättes § 28 lg 4¹. Sigarid ja sigarillod on aeglase müügikäibega tooted. Müügilt ära korjamine ja maksumärkide vahetamine on koormav ja kulukas protseduur. Eelnõus ei ole arvestatud maksumärkide tagastamisest lisanduva halduskuluga riigile ja maksutulude vähenemisega sellest.</p>	<p>Punktid 1 ja 2: Eelnõu on kiireloomuline, sest aktsiisitõus peab olema seaduses fikseeritud vähemalt 6 kuud enne jõustumist ning täiendav aktsiisitõus nähakse ette alates 2025. aasta suvest. Kiirustamine on seotud riigieelarve pingelise seisuga. Vastavalt Vabariigi Valitsuse määrusele (HÕNTE) ei pea seaduseelnõu väljatöötamiskavatsust koostama, kui eelnõu menetlus on põhjendatult kiireloomuline. Aktsiisitõus on seotud 2025. aasta riigieelarvega. 3. Müügipiirangu mõte on kiirendada kõrgema aktsiisimäära kandumist toote hinda, et uue aktsiisimäära alusel laekuks aktsiisitulu hiljemalt pärast 3 kuu möödumist aktsiisimäära jõustumisest. Selleks piiratakse toodete varude soetamist, mis lükkaks uue aktsiisimäära alusel aktsiisitulu saamise määramata tulevikku. Erandina ei kohaldata sigaritele ja sigarillodele müügipiirangut 2018. aastal arvestades ettevõtjate põhjendusega toodete aeglasema müügikäibe kohta. Kui näiteks 2016. a detsembris lubati tarbimisse ligi 15 tuhat sigarit, siis 2017. a detsembris, so enne aktsiisitõusu, lubati tarbimisse 254 tuhat sigarit. See on 17 korda suurem kogus ja moodustab vähemalt ühe aasta varu. Sigarillode puhul kahekordistus detsembrikuu kogus enne 2018. a</p>

		<p>aktsiisitõusu. Kui 2023. aasta esimese 11 kuu keskmine tarbimisse lubamise kogus oli 1,17 miljonit sigarillot, siis 2023. a detsembris lubati tarbimisse ca 5 miljonit sigarillot. Seega enne aktsiisitõusu 2024. a suurendati sigarillode kogust 1,17 miljonilt 5 miljonile ja seda olukorras, kui müügipiirangut erandina ei kohaldata. Müügipiirangu rakendamisest teavitatakse tavaliselt vähemalt 6 kuud ette. Maksumärkide vahetamine põhjustab suurt koormust, kuid ettevõtja saab seda vältida ja viia miinimumini, kui jätab aktsiisitõusu mõju edasilükkamiseks tehtavad varud soetamata. Oluline on märkida, et kooskõlas eelnõuga ei kohaldata müügipiirangut toodetele, millelt makstav aktsiisisumma ei suurene minimaalselt makstava aktsiisisumma tõstmise tulemusena.</p>
Sigari Maja OÜ	Kaaluda 3-kuulise müügipiirangu kaotamist, sest põhjustab halduskoormust	<p>Ei arvesta. Osa ettevõtjaid, nt klassikaliste sigarettide käitlejad, soovivad müügipiirangu rakedamist. Müügipiirangu rakendamisega tagame kiiremini aktsiisitulu laekumise uue aktsiisimäära alusel ning see on kasulik ka ettevõtjatele. Müügipiiranguga on loodud selged reeglid. Ettevõtjad on võrdsetes tingimustes ja ei pea tegema liigseid kulusid selliste varude soetamiseks, mida tehakse müügipiiranguta olukorras ja teadmatusel, palju konkureeriv ettevõtja teeb tulenevalt tema võimekusest ja turupositsioonist.</p> <p>2018. aastal muudeti sigarite ja sigarillode aktsiisimäära struktuuri ning loobuti erandina müügipiirangu kohaldamisest. Selle tulemusena varusid ettevõtjad vähemalt ühe aasta varu, et lükata edasi uue aktsiisimäära alusel maksmine. Sarnaselt praktikale 2024. aastal, nähakse ka eelnõuga ette, et müügipiirang kohaldub vaid toodetele, millelt makstav aktsiisisumma suureneb. Selliselt välistatakse kõrgema aktsiisi maksmise edasilükkamiseks varude soetamine rohkem kui kolmeks kuuks.</p>
Vapista OÜ, Nicorex Baltic OÜ, Foxtrot Uniform	<p>1) Tubakavedelike maitsete lubamine vähendaks nende salaturgu ja tõstaks aktsiisitulu</p> <p>2) Müügipiirangu rakendamine aktsiisitõusude korral 2 korda aastas</p>	<p>1) Aktsiisiseadusega ei reguleerita tubakatoodete maitsestamise küsimusi.</p> <p>2) Müügipiirang on vajalik, et tagada uue aktsiisimäära rakendamine pärast 3 kuu möödumist selle jõustumisest.</p>

Capital OÜ, Easysmoke OÜ	toob kaasa suurt töökoormust ja ajakulu maksumärkide vahetamisel. Leida tasakaal aktsiisitulu suurendamise ja ettevõtjate halduskoormuse vähendamise vahel.	Maksumärkide vahetamisega seotud halduskulusid saab vähendada tegevuse parema planeerimisega. Maksumärkide vahetamist on võimalik viia miinimumini kui ei soetata varusid uue aktsiisimäära alusel maksmise edasilükkamiseks. 3 kuud peaks olema piisav aeg üleminekuks uue maksumärgiga toodetele. Müügipiirangu rakendamisest teavitatakse tavaliselt rohkem kui 6 kuud ette. Müügipiirangu rakendamine kaks korda aastas on administratiivne koormus ka maksuhaldurile.
--------------------------------	---	--